

БІБЛІОТЕКА ІНФОРМУЄ

Основна діяльність наукової бібліотеки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України у 2015 році була спрямована на створення численної профільної, водночас, різноманітної колекції вітчизняних та зарубіжних документів, забезпечення їх цілості для теперішніх та майбутніх наукових співробітників нашої установи з тим, щоб на належному сучасному рівні здійснювати:

- а) поширення універсальних знань та інформації;
- б) бібліотечно-інформаційну підтримку науково-дослідницького процесу в інституті;
- в) забезпечити науковий, культурний, освітній процес аспірантської молоді.

У напрямі фондоутворення та його збереження бібліотекою здійснюється робота з видавництвами, видавничо-торговельними фірмами з вивчення можливостей задовольнити замовлення керівників та співробітників відділів щодо дослідницької діяльності. Так, у минулому році було підготовлено 3 договори на придбання нової літератури (299 одиниць) та 2 договори на придбання періодичних видань (50 найменувань).

У 2015 році бібліотечний ресурс зростав і за рахунок авто-рефератів та дисертаційних робіт (дисертації – 3 одиниці, автореферати – 78 одиниць):

дисертації:

Рябчук М.Ю. Дихотомія української національної ідентичності: історичні причини та політичні наслідки : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук : спеціальність 23.00.05 – етнополітологія та етнодержавознавство. – К., 2015.

Шейко Ю.О. Парадигма політичного в рефлексивному модерні на прикладі сучасних німецьких політичних теорій : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук : спеціальність 23.00.01 – теорія та історія політичної науки. – К., 2015.

Стельмах В.О. Політична соціалізація молоді країн Вишеградської групи : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук : спеціальність 23.00.02 – політичні інститути та процеси. – К., 2015.

Сучасна політична ситуація в Україні вимагає глибоких наукових досліджень у напрямі євроінтеграційних процесів. На цьому тлі вчені інституту зробили багато плідних кроків. Значно зросла кількість монографій та аналітичних доповідей, наукових конференцій та фахових дискусій.

Отже, фонди наукової бібліотеки інституту за минулий рік поповнили такі видання:

Майборода О.М. Етнічність у міжнародній системі / О.М. Майборода. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 408 с.

У книзі на основі аналізу різноманітних фактів з історії міжнародних відносин, у яких політичним чинником їхньої еволюції виступала етнічність, пропонується теоретико-концептуальне наближення до наукового підходу, який полягає у застосуванні положень загальної теорії систем до суспільних явищ.

Калакура Я.С..Українська культура: цивілізаційний вимір. / Я.С. Калакура, О.О. Рафальський, М.Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.

З'ясовується сутність цивілізаційного розуміння культури, місце українського культурного ландшафту в українській регіональній цивілізації, у європейському та світовому цивілізаційному і культурному просторі. Викладено історіософське трактування взаємодії культури і цивілізації, джерельне, історіографічне та методологічне підґрунтя цивілізаційного осмислення української культури, її витоків, зародження і найважливіших етапів розвитку. Особлива увага звернута на сакральність давньоукраїнської культури, рубіжне значення прийняття християнства, роль писемності, книгодрукування, духовних цінностей епохи Ренесансу і Просвітництва, їх вплив на формування духовного світу України як чинника становлення української нації, на місце творчості Тараса Шевченка в кристалізації національної ідеї, в утвердженні ідентичності та соборності українства.

Аналізуються руйнівні наслідки сталінських репресій, голодоморів та войовничого атеїзму для української культури, показано спротив радянському тоталітаризму з боку інтелектуального шістдесятництва та дисидентства. Значне місце відведено розвитку культури в умовах незалежності України, сучасних євроінтеграційних та глобалізаційних процесів, спротиву російській культурній, медійній та духовній експансії і військовій агресії.

Розрахована на науковців і викладачів історії, культурології, філософії, політології, етнології, учителів, аспірантів і студентів, усіх, хто цікавиться історією української культури, методології її цивілізаційного пізнання.

Відділ соціально-політичної історії (зав. відділом М. С. Кармазіна):

Кармазіна М.С. Між історією і політикою / М.С. Кармазіна. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 560 с.

До збірника увійшли наукові розвідки, публіцистичні статті, присвячені минулому і сучасності України, які в різний час публікувалися на сторінках різноманітних наукових видань і на шпальтах газет. Низка есе публікується вперше. У центрі уваги авторів – історія України кінця ХІХ – початку ХХ ст. через призму ідей представників українського інтелектуального середовища, процес українського етногенезу, а також – особливості політичного процесу та становлення політичної науки в Україні на зламі ХХ – ХХІ століть.

Збірник – своєрідне запрошення усіх небайдужих сучасників – істориків, політологів, етнологів, пересічних громадян, які цікавляться українською історією і політикою – до рефлексій і дискусій щодо непростих колізій українського минулого і сьогодення.

Суперечності ідентичностей в Україні та шляхи їх регулювання в контекстах політики громадянської консолідації української нації : Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 160 с.

Аналітична доповідь підготовлена за результатами науково-дослідної роботи «Суперечності ідентичностей в Україні та шляхи їх регулювання в контекстах політики громадянської консолідації української нації», що виконувалися в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України у 2015

році. У ній здійснено узагальнений аналіз суперечностей ідентичностей у сучасній Україні (підстави, прояви, ризики); державно-правового забезпечення запобігання конфліктності й функціонування механізмів консолідації нації; соціально-економічних реалій як чинника посилення конфліктогенного потенціалу ідентичностей в Україні; демократичних цінностей як основи для консолідації нації; деструктивних релігійно-конфесіональних впливів; механізмів консолідації нації в умовах зміни конфігурації етнонаціональної «ідентифікаційної матриці» громадян України; громадянських організацій і політичних партій як інструментів нівелювання ідентифікаційних суперечностей і консолідації нації.

Донбас у системі інформаційної безпеки держави: регіональні особливості, зовнішні виклики, інструменти боротьби з антиукраїнською пропагандою : Аналітична доповідь. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 196 с.

Аналітична доповідь підготовлена за результатами науково-дослідної роботи «Донбас у системі інформаційної безпеки держави: регіональні особливості, зовнішні виклики, інструменти боротьби з антиукраїнською пропагандою», що виконувалася в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України у 2015 році. Внаслідок виконання проекту досліджено регіональні особливості Донбасу, зовнішні виклики, інструменти боротьби з антиукраїнською пропагандою у системі інформаційної безпеки держави.

Політичні ідентичності в сучасній Україні / за ред. М.С. Кармазіної. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 288 с.

Дослідження присвячене вивченню одного із найскладніших феноменів – політичним ідентичностям у сучасній Україні. Аналіз проведено на основі вивчення політичних ідентичностей (індивідуальних і колективних) у міських громадах низки українських міст-обласних центрів, зокрема, таких, як Донецьк, Одеса, Полтава, Чернівці і Чернігів. З врахуванням історичного підґрунтя, соціокультурного та економічного контексту виокремлено та досліджено чинники, які впливали на трансформацію множини політичних ідентичностей громадян України. Із залученням значного масиву емпіричних даних проаналізовано суб'єктів політики

ідентичностей, особливості останньої в кожній з міських громад; висвітлено ціннісне підґрунтя політичних ідентичностей в Україні.

Відділ етнополітології (зав. відділом В. А. Войналович):

Кривицька О. В. Демаркаційні лінії в етнополітичному просторі України : [монографія] / О.В. Кривицька. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 328 с.

Проблеми етнополітичної поляризації та соціокультурного розмежування в Україні набули особливої актуальності. В монографії здійснений аналіз особливостей українських ідентифікаційних практик, конструювання негативної ідентичності, кордонів розмежування «свій» / «чужий» у соціокультурному просторі. Розкрито авторське бачення політизованої проблеми «двох Україн», «кризи участі», ціннісно-ідеологічної поляризації соціуму. Увага приділена розгляду соціокультурних маркерів у системі національної безпеки України, серед яких мовне питання, історична пам'ять, релігійний чинник, міграційні впливи та ін. Акцент зроблено на виявленні ліній демаркації, які спричинили ризики дезінтеграції та виклики суверенітету і територіальної цілісності України. Розрахована на науковців, студентів, політиків – усіх, кого цікавлять сучасні процеси консолідації української нації.

Відділ теоретичних та прикладних проблем політології (зав. відділом Ф. М. Рудич):

Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами: [монографія] / за заг. ред. Ф.М. Рудича. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України. – 2016. – 488 с.

У монографії досліджується взаємовідносини влади та опозиції в Україні. На основі широкого масиву вітчизняних і зарубіжних джерел розкриваються основні етапи формування влади та опозиції в сучасній Україні, визначається європейський курс держави. Поряд з аналізом процесів, які відбуваються в Україні, у монографії розглядаються взаємовідносини влади та опозиції в Росії, Білорусі, Молдові, інших країнах СНД і Балтії, Східної і Західної Європи. У післямові розглядаються виклики, які постали перед сучасною владою. Робота розрахована на науковців, суспільствознавців, студентів, усіх тих, хто цікавиться політичними проблемами сучасної України.

Продовжується й видання наукових записок:

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2015. – Вип. 1 (75). – 336 с.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2015. – Вип. 2 (76). – 317 с.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2015. – Вип. 3 (77). – 303 с.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2015. – Вип. 4 (78). – 391 с.

Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2015. – Вип.5–6 (79–80). – 351с.

З названою літературою можна ознайомитися в науковій бібліотеці інституту.